

Donatiu de E. Bonet

DESVELLAMENT

Al desvetllament polítich, religiós y social de Catalunya, certament no hi podien pas faltar les ordres francescanes del serafi d' Assís tota vegada que es aquest gloriós sant y les ordres qu' ell fundá el remey més propi per combatrer els errors y mals de nostra época, tant semblants als que infestaven la cristianitat en la hora en que providencialment aparegué l' influencia benéfica de nostre Seráfich Patriarca.

En efecte en el sigle XIII, com ara, en la cristianitat entera se sentia el malestar social, de qui n' eren bona mostra en nostra terra els *Pobres de León*, l' estandart comunista había estés també sa fatídica sombra, el laïcisme y l' esperit privat feyan prosélits dintre del mateix temple del Senyor, els falsos dogmatisadors predicaven en la plassa pública, la indiferencia y relaxació de costums estavan á l'ordre del día. En tant crítichs moments, com molt bé ens diu el célebre historiador y crítich el Dr. Menéndez Pelayo: «El conflicte fou resolt per els francescans, que inculcaren la caritat y pobresa evangélica, no l' odi als rics, ni el precepte de la pobresa de que feyan gala els *Insabattatos*. Ab l' amor, y no ab l'odi, podia atenuarse la desigualtat social.»

Alló que en 1880 com á dato histórich ens feya notar en els *Heterodoxos Españoles* el citat historiador, mes tart, y d' un modo par-